ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာ

မြန်အောင်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၂၃- ၂၀၂၇)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာ၊ မြန်အောင်မြို့နယ်

(သမဝါယမနှင့်၊ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	စကားချီး	၁
	ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာအခြေပြမြေပုံ	၃
	ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာရာသီခွင်ပြမြေပုံ	၄
(၁)	**အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်**	၅
	နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
	(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
	(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂)	**ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ**	၇
	(က) တည်နေရာ၊ ပထဝီအနေအထား	
	(ခ) ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃)	**ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ**	၇
	(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ	
	(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
	(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
	(ဃ) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
	(င) ကျန်းမာရေးနှင့်အဟာရ	
	(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
(၄)	**ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ**	၁၀
	(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
	(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
	(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
	(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
	(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
	(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
	(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု–လမ်းတံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ** ၁၄

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ** ၁၅

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်ရေးနည်းဗျူဟာ

(၇) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းရမည့်ကိစ္စများ** ၁၆

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်ပုံမှန်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးခြင်း

(၈) **ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ** ၁၈

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) **ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်** ၁၉

(၁၀) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ** ၂၀

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) **စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း** ၂၃

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ(၁)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာရမည့် စိန်းခေါ်မှုများ ၂၅

(က) ကျေးရွာတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ၂၅

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား ၃၀

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား ၃၁

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု ၃၂

ဇယား ၅ ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၃၃

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ ၃၄

ဇယား ၇ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ ၃၅

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ ၃၆

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ ၃၇

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု ၃၉

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ ၄၀

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း များ ၄၁

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု ၄၂

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ ၄၄

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း ၄၅

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု ၄၅

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ၄၆

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ ၄၇

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ ၄၈

ဇယား၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ၄၉

ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်

	စိန်ခေါ် မှုများ	၅၁
ဇယား ၂၂	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ	
ဇယား ၂၃	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ	
	အတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	၅၃
ဇယား ၂၄	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ	၅၄
ဇယား ၂၅	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း	၅၅
ဇယား ၂၆	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ	၅၅
ဇယား ၂၇	ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	
	အခြေအနေ	၅၆
ဇယား ၂၈	ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း	၅၇
ဇယား၂၉	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်	
	စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်	
	အခဲများ	၅၈
ဇယား ၃၀	မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်ပညာ	
	ပြီးစီးမှုနှုန်း	၅၉
ဇယား ၃၁	ကျောင်းတက်နှုန်း	၆၀
ဇယား ၃၂	စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ	၆၁
ဇယား ၃၃	ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ	၆၂
ဇယား ၃၄	အဖြစ်များသော ရောဂါများ	၆၂
ဇယား ၃၅	လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	၆၃
ဇယား ၃၆	ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	၆၄
ဇယား ၃၇	သောက်သုံးရေရရှိမှု	၆၅
ဇယား ၃၈	သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ(အိမ်သာအမျိုးအစား)	၆၆
ဇယား ၃၉	ကျား-မရေးရာ	၆၇
ဇယား ၄၀	ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ	၆၈
ဇယား ၄၁	ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ	၆၉
ဇယား ၄၂	ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၆၉
ဇယား ၄၃	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ	၇၀
ဇယား ၄၄	လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ	၇၀
ဇယား ၄၅	ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ	
	အခြေအနေ	၇၁
ဇယား ၄၆	ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ	၇၁
ဇယား ၄၇	ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား	
	လက်လှမ်းမှီမှု	၇၂

ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ ၇၃

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား ၇၅

ကိုးကားစာရင်း ၇၆

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၂၂/၂၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၇/၂၈ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော သမဝါယမ၊နှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကိုတက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများစနစ်တကျပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကိုမသိခဲ့ကြပါ။လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနေရာ များမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက် များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင် သွားရပါမည်။ ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင် ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက် အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာ

မြန်အောင်မြို့နယ်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်   ဩဂုတ်လ   ရက်

ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာ ရာသီခွင်ဇယားပြမြေပုံ၊ မြန်အောင်မြို့နယ်

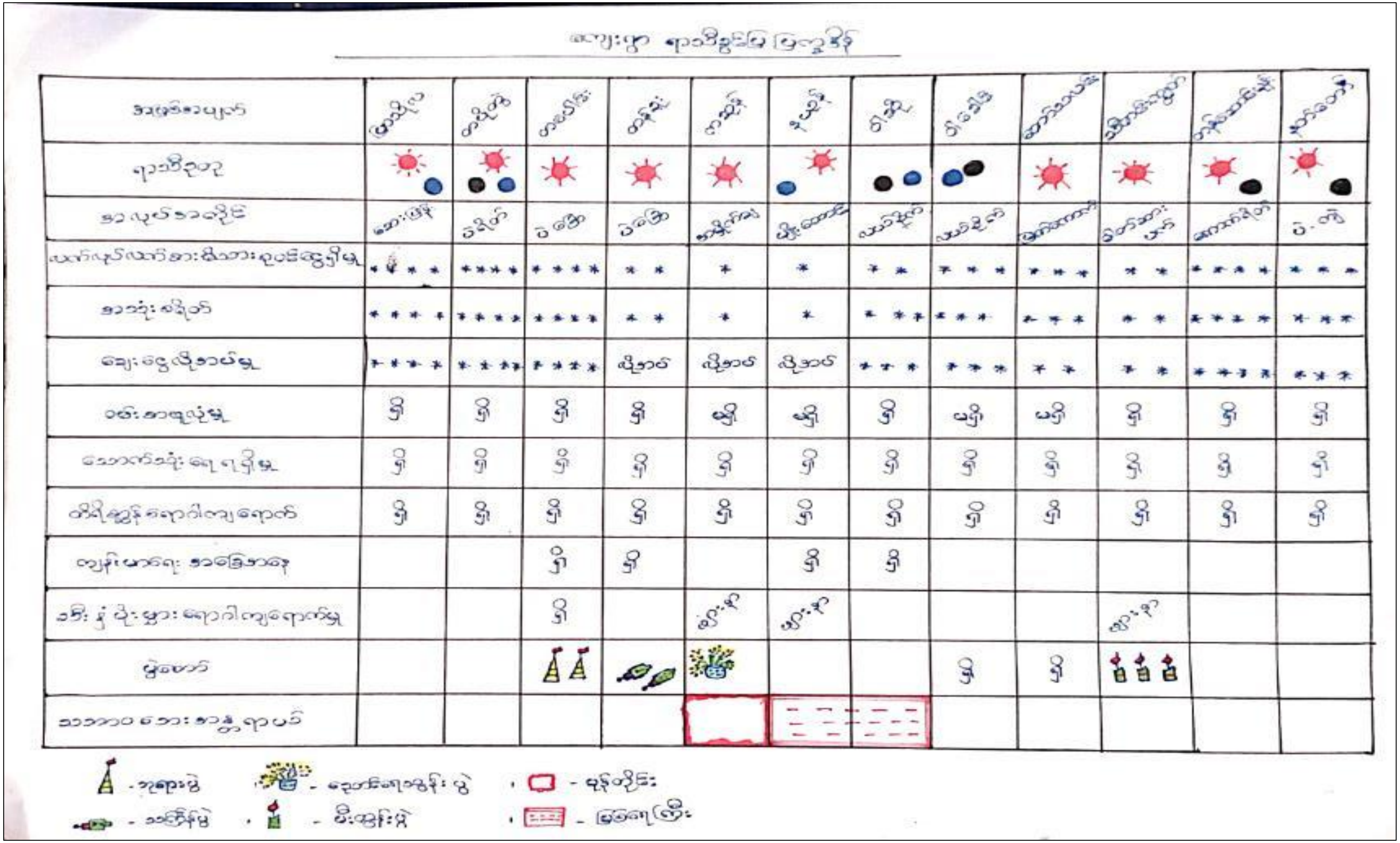

ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာ တည်နေရာပြမြေပုံ၊ မြန်အောင်မြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေ ဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာ ရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက်အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ(NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့်အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာ အထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသော လိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်း ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်း များအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုဖြစ်ပါသည်။ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်း ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်

ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာနှင့်ပထဝီအနေအထား

ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြန်အောင်မြို့နယ်၊ ရိုက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်အောင်မြို့နယ်၏ အရှေ့တောင်ဘက်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိက အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်ပါသည်။ တောင်ယာမြေများသည် စပါးနှင့်ပဲ စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အဓိကအားထားရာ ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ကျေးရွာသည် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်လက်မ (၅၀)ခန့် ရရှိပြီး၊ သဘာဝပေါက်ပင်များ မှာ ကုက္ကိုလ်၊ ဝါး၊ သရက်စသည့် သဘာဝပေါက်ပင်များ အလေ့ကျပေါက်ရောက်ရာ ဒေသလည်း ဖြစ်ပါသည်။ လယ်မြေများပေါ်တွင်မတ်ပဲ သီးထပ်စိုက်ပျိုးသည့် ဧကမှာ(၄၉၉)ဧကရှိပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၀၂) စုနှင့် ကျား(၂၀၄)၊ မ(၃၁၈) ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၅၂၂)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ(၄)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှနှုန်း (၅) ဦးထက် လျော့နည်းနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနှင့် ကရင်လူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေအားလုံး၏(၈၀%)ရှိပြီး၊ အမျိုးသားမှာ အမျိုးသမီးအရေအတွက်ထက် (၅%) လျော့နည်းနေပြီး အမျိုးသမီးများ လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်များကိုပါ ထည့်သွင်း စဉ်းစားပြီး အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်ကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုအထောက်အကူ ပြုစေနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေလုပ်ငန်းသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေ အနေအထားမှာ ယေဘူယျအားဖြင့် သင့်တင့်ပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ အဆင့်သတ်မှတ် မှုတွင်

အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၄%)ခန့်သာ ဥစ္စာခနပြည့်စုံပြီး (၃၀%) ခန့်မှာ အသင့်အတင့်ချောင်လည်ကာ (၄၀%)ခန့်မှာ ဆင်းရဲကြပြီး အိမ်ထောင်စု (၂၆%)ခန့်မှာ အလွန်ဆင်းရဲကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ပိုင်စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၃၀)စု၊ ကိုယ်ပိုင်စိုက်ပျိုးရေး အနည်းငယ် လုပ်ကိုင်သည့် မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု(၅၃)စုနှင့် ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု၏ (၂၅%) သည် မြေမဲ့ယာမဲ့များဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော အဆင့်များတွင် ရှိနေပြီး လူများစုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေမဲ့ယာမဲ့ အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ လေးပုံတစ်ပုံခန့် ရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိက ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင် ကြပြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုးလုပ်ငန်း စသည်တို့တွင်လည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု များ၏ (၁၀%) ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏(၂၀%)ခန့်မှာ သူတစ်ပါးထံမှ မချေးငှားဘဲ သုံးလခန့်၊ (၄၀%)ခန့် သူတစ်ပါး ထံမှ မချေးငှားဘဲ (၃) လမှ (၅) လခန့်နှင့် (၄၀%)ခန့်မှာ သူတစ်ပါးထံမှမချေးငှားဘဲ (၆) လ မှ (၁၂)လအထိ နပ်မှန်အောင် စားသုံးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အကြွေး တင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ (၁၀၀၀၀၀ိ/-) ကျပ်မှ (၅၀၀၀၀၀ိ/-) ကျပ်အထိ တင်ရှိနေကြသည်။ ချေးငွေအများစုကို မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ ကျေးရွာသမဝါယမ အသင်းမှ ချေးယူရရှိကြသည်။ ချေးငွေများကို အသုံးပြုပုံမှာ စားသုံးရန်၊ ရင်းနှီးမြုပ်နှံရန်နှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များ အတွက် အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရ အလုပ်အကိုင်များ၊ ပညာရေး တို့အတွက် ဒုတိယ အနေအထားတွင် သုံးစွဲကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စု များမှာ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုနည်းသူ သက်ကြီးရွယ်အို များမရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု အမျိုးအစားတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှု အသင့်အတင့် တွေ့ရှိရပြီး ကျန်အမျိုးအစားများကို နိမ့်သည့်အနေအထားတွင် တွေ့ရှိရသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် သူများအတွက် အုပ်စုလိုက် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာ တွင်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှု မြင့်မားကြောင်း တွေ့ရသည်။

(ဃ) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာရှိ မူလတန်းတွင် (၆၀' ၃၀')အုတ်တိုက်ကျောင်းဆောင်(၁) ဆောင်တို့ရှိပြီး အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေးများ ကောင်းမွန်းလျက် ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ (၃) ဦးရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိပညာသင်ကြားနေ သော ကျောင်းသား/သူများမှာ မူလတန်းတွင် ကျား(၁၁) ဦး၊ မ(၂၈) ဦး၊ စုစုပေါင်း(၃၉) ဦး၊ အလယ်တန်းတွင် ကျား(၈) ဦး၊

မ(၉) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၁၇) ဦး၊ အထက်တန်းတွင် ကျား(၃) ဦး၊ မ(၂) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၅) ဦး၊ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် တွင် ကျား(၅) ဦး ၊ မ(၄) ဦး၊ စုစုပေါင်း(၉) ဦး မူလတန်းအရွယ်များပြီး အခြားကျောင်းနေအရွယ် နည်းပါးပါသည်။ ယခု လောလောဆယ်တွင် KG ကျောင်းသား (၁၀) ဦးရှိပြီး ကျောင်းဆောင် သီးသန့်မရှိ၍ ဖြစ်သလို သင်ယူနေရခြင်း၊ ဝန်ထမ်းအိမ်ယာ မရှိခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ကျောင်းသား/ သူများ အားလပ်ချိန် တွင်အပန်းဖြေကစားနိုင်နည့် ကစားကွင်းများ ပြည့်စုံမှု မရှိသေးပါ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ၊ စာရေးခုံ၊ ထိုင်ခုံတို့လည်း ပြည့်စုံမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်ယူနိုင်ခွင့် နည်းပါးခြင်းကြောင့် ကျွမ်းကျင် လုပ်သားနည်းပါး၍ အခြားနေရာများသို့ ဝင်ငွေနိမ့်အလုပ်များကိုသာ သွားရောက် လုပ်ကိုင်ရပါသည်။ ရပ်ရွာရှိမိရိုးဖလာလယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်ရှိသော်လည်း ရာသီအချိန် ရာသီအချိန် ကာလကန့်သန့်ဖြင့်သာ ဝင်ငွေနိမ့်ပါးစွာ လုပ်ကိုင်ရ၍ အလုပ်စဉ်ဆက် မပြတ်ရေးအတွက် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံလုပ်ငန်းခွင်တွက် ကျွမ်းကျင်သော အလုပ်သမား၏ များဖြစ်စေရန် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာသင်တန်းများ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ပါက များစွာအဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။

(င) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာသည် အင်ပင်ဆေးရုံနှင့် (၅) မိုင်ခန့်၊ ကျေးရွာအုပ်စု ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းနှင့် (၁) မိုင်ခန့် ကွာဝေး၍ မြန်အောင်မြို့နယ် ဆေးရုံနှင့် (၂၀) မိုင်ကျော် ကွာဝေးပါသည်။ အုပ်စုကျေးလက်သားဖွားဆရာမ (၂) ဦးရှိပြီး ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ အားလုံး ပုံမှန်ပြုလုပ်ပေးလျှက် ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သွေးတိုးရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု မြင့်မားကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး၊ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ဆီးချို၊ အာဟာရချို့တဲ့မှု ရောဂါနှင့် အခြားကူးစက်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ငှက်ဖျားရောဂါ၊ အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ၊ HIV ၊တီဘီရောဂါနှင့် အသည်းရောင်(ဘီ၊စီ) ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှုများ ပုံမှန်ပြုလုပ်လျှက်ရှိပါသည်။

(စ) ကျား-မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျား - မ ဆိုင်ရာအခွင့်အရေးဖြင့် ကျေးရွာတွင် တန်းတူရရှိပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ညီလက်ညီ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိတန်ဆောင် တိုင် မီးထွန်းပွဲ၊ သီတင်းကျွတ်မီးထွန်းပွဲ၊ သင်္ကြန်ပွဲတော် စသည့် ပွဲတော်များ ကျင်းပခြင်း၊ ကျေးရွာရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ဆရာတော်၏ ဦးဆောင်မှုနှင့် ဂေါပကအဖွဲ့များ ပေါင်းစပ်၍ တရားစခန်းပွဲများ ကျင်းပကြပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အမျိုးသားများသည်

အမျိုးသမီးများထက် လုပ်အားခတန်းတူ ရရှိကြပါသည်။ ဒေသ အတွင်း အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စရပ်များတွင် အမျိုးသမီးများအခန်းကဏ္ဍ နည်းပါးသေးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ မူလတန်းကျောင်း ပညာရေးမှ တက္ကသိုလ် ပညာရေးအထိ ကျား၊ မတန်းတူ အခွင့်အရေးရှိပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အများစုနှင့်ဆိုင်သော သာရေး၊ နာရေးကိစ္စ များတွင် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ဂေါပကအဖွဲ့၊ စာသင်ကျောင်း၊ မိဘဆရာအသင်းအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ ပရဟိတအဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြို့နှင့်ကွာဝေးသောကြောင့် နွေရာသီတွင် မီးဘေးကြိုတင် ကာကွယ်ရေး၊ မီးအသုံးပြုနည်းစနစ်များ ကောင်းစွာနားမလည်သောကြောင့် မီးဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပါက ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ မြို့နယ် မီးသတ်ဦးစီးဌာန၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း၊ အခြားသော ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မီးဘေးကြိုတင် ကာကွယ်ရေး သရုပ်ပြဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် မီးဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုများမှ ကာကွယ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေး ကိစ္စကြီးငယ်ရှိလျှင် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်သော အလေ့ အကျင့်ကောင်းရှိပါသည်။ စမ်းကျေးရွာအား ခြုံငုံသုံးသပ်ရလျှင် လူမှုရေးကိစ္စ ကြီးငယ်ဆောင်ရွက်လျှင် အားကောင်း ကြပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုစီမံကိန်းချ၍ ရေရှည် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းစနစ် မရှိသေးပါ။

(ခ) သီးနှံသားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာတွင် မိုးစပါးနှင့် ပဲအမျိုးမျိုးတို့ကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။ စိုက်ကေအဖြစ် ကေ(၄၉၉) ကေရှိပြီး၊တစ်ကေလျှင် မိုးစပါးပျမ်းမျှ (၅၀) တင်းခန့်၊ လယ်မြေပေါ်တွင် သီးထက်သီးနှံ မတ်ပဲစိုက်ကေ(၃၂၀) ကေရှိ၍ တစ်ကေလျှင်ပျမ်းမျှ မတ်ပဲ(၅)တင်းခန့်နှင့် ထွက်ရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ အသင့်အတင့် ရရှိနိုင်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်းကုမ္ပဏီများမှ တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ အသင့် အတင့်ပေးပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် လုပ်ငန်းခွင်တွင် အလုပ်သမားရှားပါး မှုနှင့် ပြည့်စုံလုံလောက်သော လုပ်အားခမပေးနိုင်ခြင်း ပြဿနာများ၊ ကုန်ကျစရိတ် မြင့်မားမှုတို့နှင့် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်မျိုးရင်းဖြစ်သော ဝက်၊ ဘဲ၊ ကြက် တို့ကိုသာ မွေးမြူကြပါသည်။ ရာသီအလိုက် ဖြစ်တတ်သော ရောဂါများ ကြောင့် သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိပါသည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်မွေး/ကု ဦးစီးဌာနတို့မှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းအင်အားမလုံလောက်မှုတို့ကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်

ပေးနိုင်မှုအားနည်းသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အဟန့် အတားများအနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တည်ထောင်တိုးချဲ့မှုရရှိရန် ချေးငွေကို အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ချေ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း မရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း များမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ ဈေးရောင်းခြင်းနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစား အလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးမှု အနေအထားတွင် ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စား လုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရာသီတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာ တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော လူဦးရေ များပြားခြင်းသည် ကျေးရွာ၏ အလားအလာ ကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများအား တက်ရောက် နိုင်မှု နည်းပါးပါသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် အခြားသီးနှံစိုက်ခင်းများတွင် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတု ဓာတ်မြေသြဇာ သုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းနေပါသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပလတ်စတစ် အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဘူးခွံ၊ ကော်နှင့် ဆက်စပ်သော ပစ္စည်းများအား စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးရေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့် သည်။

ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသအပိုင်းတွင်တည်ရှိသော်လည်းကြီးမှုဒဏ် နှစ်စဉ် ခံစားရခြင်းမရှိပေ။ မြေပြန့်ဒေသ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန်တိုင်းဘေး အန္တရာယ်တို့ တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ

ကျေးရွာမှ တောင်သူလယ်သမားများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးပေးသော ချေးငွေကို တစ်လအတိုးနှုန်း (၀.၈၀) ကျပ်တိုးနှုန်း၊ ၁ ဧက(၁၅၀၀၀၀/-) ကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး(၁၀) ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာသား အများစုသည် ချေးငွေကို အဓိကအားဖြင့် ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု များ၏ အကြွေးတင်ရှိမှုကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ အကြွေးတင်ငွေ ပမာဏသည် (၁၀၀၀၀၀/-) ကျပ်မှ (၅၀၀၀၀၀/-) ကျပ်အထိရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းဆောင် (၆၀'x၃၀') (၁)ဆောင်ရှိပြီး သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာ၊ အင်္ဂတေခင်း ကျောင်းများဖြင့် ပညာသင်ကြားပေးသည်။ ကျေးရွာသားအားလုံး ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြသည်။ ကျေးရွာကျောင်းတက်နှုန်းမှာ အလယ်အလတ်အဆင့်သာရှိပါသည်။ကျောင်းတွင် ဆရာ/မ စုစုပေါင်း(၃)ဦးနှင့် ကျောင်းသား/သူပေါင်း (၃၉) ဦးတို့ဖြင့် ပညာသင်ကြားနေပါသည်။ ဆရာတပည့် အချိုးညီမျှသည်။ ကျောင်းဖွင့်ရာသီတွင် ကျောင်းသား/သူများအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသော်လည်း ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ။

သောက်သုံးရေအတွက် ရေတွင်း ၊ လက်နှိပ်ရေတုံကင်၊ အဝီစိစက်တပ်တွင်း များရှိ၍ ရေရရှိပြီး လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ တစ်ရွာလုံးတွင် အိမ်သာ (၁၀၂) လုံးရှိပြီး၊ ကွန်ကရစ်ခွေ၊ အုတ်၊ ဝါးတိုင်ပတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးအသိပညာဗဟုသုတများ အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်ကြောင့် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှု ရံဖန်ရံခါ ဖြစ်ပွားပါသည်။ စာသင်ကျောင်းနှင့် ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများတွင် လုံလောက် သော အိမ်သာများ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ် ထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်သော နေရာသီးသန့် မရှိသော်လည်း ကျေးရွာပိုင် ဘောလုံးကွင်းရှိပါသည်။ လူငယ်များအနေဖြင့် ဘာသာရေးပွဲများနှင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦ-လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်

ကျေးရွာရှိ လမ်းအများစုမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး၊ ထော်လာဂျီ၊ ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီးများကို အသုံးပြုသွားလာကြပါသည်။ ကုန်းလမ်း ဆက်သွယ်ရေးအတွက် ဆိုင်ကယ် (၁၀၉) စီး၊ စက်ဘီး (၁) စီး၊ တို့ဖြင့် အသုံးပြုလျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှု များအတွက် လက်လှမ်းမှီ အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှု အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး သတင်းအချက်အလက် ချိတ်ဆက်မှုများအတွက် များစွာအသုံးဝင်ပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်၊ အမှုအခင်းဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာသူ/သား များသည် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိသေးပါ။ ကျေးရွာသူ/သားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း ရာဇဝတ်မှုများ နည်းပါးပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လူဦးရေအားလုံး၏ (၇၀%)မှ အလုပ်လုပ်နိုင် သည့် အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှု အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေး ခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေမှာ ယေဘူယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေး ပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှု အတွက်လည်း အင်ပင်တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ဆေးကုသမှု ခံယူနိုင်သည်။ သဘာဝ အရင်းအမြစ်အနေဖြင့် လယ်ယာမြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများသည် လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် အထောက်အကူဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ဟသ်ာတ-မြန်အောင်-ဆုံကုန်းလမ်းနှင့် နီးစပ်ပါသည်။ ဟသ်ာတ၊ မြန်အောင်၊ ပုသိမ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့များသို့ ကားလမ်းဖြင့် ကူးသန်းသွားလာနိုင်သည်။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို တင်ပို့ရောင်းချ နိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချရန်အတွက် နည်းပညာ ဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုများနှင့် ဈေးကွက်ဖန်တီးမှု များကို ပြုလုပ်ပါက အထူးတိုးတက် လာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုများ နည်းသဖြင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်း မှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာသူ/ သားများသည် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြသဖြင့် လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ် များအတွက်လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်ပါသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင် သည်။

(ခ) အဟာရနှင့် အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ ထွက်ရှိခြင်းမရှိပေ။ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများ ထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်သော်လည်း လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်တိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ သီးနှံများမှာ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပါက ပိုးမွှားများ ကျရောက်သည့် အန္တရာယ်ကို ကြုံတွေ့ရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး စာသင်ကျောင်းမှာ ကြံ့ခိုင်မှုပိုင်းတွင် အားနည်းမှု ရှိပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန ရှိပြီး ဆေးဝါး လုံလောက်မှု မရှိသဖြင့် အရေးပေါ်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားပါက မြန်အောင်မြို့နယ် ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိပေသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့် (၅)နှစ်တာ ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

(က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှ ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထား တိုးတက်ရရှိလာစေရမည်။

(က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန် သောပညာရေးမှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

(က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွါးရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရား တိုးတက်လာရမည်။

(က.၄) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာရှိ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် အခြေခံအဆောက် အဦများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ပြီး ကောင်းမွန်သော ဈေးကွက်ကြီးကို ဖန်တီးတည်ဆောက်မည်။

(က.၅) ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးများကို ချမှတ်ပြီး ကျေးရွာပြည်သူလူထု၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်များ ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မည်။

(က.၆) ကျွန်ုပ်တို့သည် ခေတ်မီလယ်ယာများ ဖော်ထုတ်ပြီး အရေအသွေးမြင့် စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်မည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင် များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

(ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးချေးငွေ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ ကျယ်ပြန့်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတိုးနှုန်း သက်သာစွာဖြင့် ပိုမိုရရှိစေရန် အတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာ များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများ ရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ အတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။

(ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများ တက်ရောက် နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို ရွေးချယ်စီစဉ်ပေးရမည်။ ထိုသင်တန်း များသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွါးရရှိ စေပြီး ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုပေမည်။

(ခ.၃)ကျေးရွာတွင် စံချိန်မီသော စာသင်ကျောင်းနှင့် ပရိဘောဂအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများအလုံအလောက်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းလမ်း၊ ချဉ်းကပ်လမ်းတို့ကို ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာလူမှု အဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာ အခြေပြု လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက် အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့ တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် နိုင်ငံတော် အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရ ဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စစ်ဆေးခြင်း

ဤကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံး အတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ် သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာဦးစားပေး စီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ် ပမာဏ ပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင် ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ မတ်ပဲ ရာသီပေါ်သီးနှံများ အဖြစ် စိုက်ပျိုးပါသည်။ သို့သော် ယာလုပ်သား ရှားပါးလာမှုနှင့်အတူ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်လာမှုတို့ကြောင့် ယာလုပ်ငန်းခွင် အချိန်မီပြီးစီးရန် အနည်းငယ်အခက်အခဲ တွေ့ကြုံရတတ်ပေသည်။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေနေရာများရှိပြီး ဝင်ငွေကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက် ဖော်ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများနှင့် ပြည်သူလူထု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးခြင်း

ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာတွင် လူငယ်အချို့အား ၎င်းတို့ဘဝ တိုးတက်ရာ အာမခံချက် ပေးနိုင်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများ ရရှိအောင် ချိတ်ဆက်ကူညီ ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်သင့်သည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ အဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက် များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များသို့ ရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက် များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမခံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့် ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှု မရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များ အတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက် လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွား ကြပါမည်။

သို့ပါသောကြောင့်ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများ ဆိုသလို ပြောင်းလဲမှု မရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင် လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ဗျူဟာမြောက် မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွား ကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ် ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအလိုက်ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည် စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စု

သတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွါးရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု တို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန် များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေ နိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှု အမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

သာမန်အသုံးစရိတ်

- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကိုပူးတွဲပါ ဇယားဖြင့် ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေး အဆင့်ခွဲခြင်း စနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထား ပါသည်။

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်ရမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ရ မှတ်	ဦးစား ပေး အဆင့်
၁	အဆောက်အဦ	ကျေးရွာတွင်းလမ်းချောင်းကျောက်ခင်းခြင်း	၁၀၀	၁
၂	အုပ်ချုပ်ရေး/စီမံ	မီးသတ်ရေကန်တည်ဆောက်ခြင်း	၇၀	၂
၃	အုပ်ချုပ်ရေး/စီမံ	မီးသတ်ရေကန်တည်ဆောက်ခြင်း	၆၅	၃
၄	ပညာရေး	KGကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်း	၅၅	၄
၅	အဆောက်အဦ	ကျေးရွာပိုင်စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	၅၀	၅

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက် ရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်		အဆင့်	၂၀၂၂	၂၀၂၃	၂၀၂၄	၂၀၂၅	၂၀၂၆
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းချောင်းကျောက်ခင်းခြင်း	၁	✔				
၂	မီးသတ်ရေကန်တည်ဆောက်ခြင်း	၂		✔			
၃	မီးသတ်ရေကန်တည်ဆောက်ခြင်း	၃					
၄	KGကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်း	၄				✔	
၅	ကျေးရွာပိုင်စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	၅					✔

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative) ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်သည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ် ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက် ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ-လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန်စသည်)

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံး စရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်း အသုံး စရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင် ရေး	
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းချောင်း ကျောက်ခင်းခြင်း			✔		
၂	မီးသတ်ရေကန်တည် ဆောက်ခြင်း			✔		
	မီးသတ်ရေကန်တည် ဆောက်ခြင်း					
၄	KGကျောင်းဆောင်ဆော က်လုပ်ခြင်း			✔		
၅	ကျေးရွာပိုင်စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ခြင်း			✔		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက် ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ– မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန် တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာ ကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ– မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ရပါမည် လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြု လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်း အမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုး အစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ် ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့ အစည်းများ၊ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊လူထုအဖွဲ့အ စည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်း လုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှု ပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း တွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင် လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတား ပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့ သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင် ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေ အနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင် ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာအတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာ

တိုးတက်မှု (physical progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (financial progress)တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက် နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်း အချက်အလက်များ(Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက် အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ တင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု ကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါ အချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

-စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ

-အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊

-ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

-ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊

-(၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊

-ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့ နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊

-ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ (၂)မျက်နှာ၊ (၃)မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍

အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထား ဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာ သူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုတို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း /ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေး တင်ပြ နိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ–

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ(ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊သတင်းမီဒီယာ များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား ပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည် ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်း ဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ(၁)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့် ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ စပါး၊ နှမ်းနှင့် ပဲမျိုးစုံ တို့ကို အဓိက စိုက်ပျိုး ကြသည့်အတွက် မိသားစုဝင်ငွေ တိုးပွားစေပါသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့် ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး၊ မြန်အောင်မြို့နယ်၊ ရိုက်အုပ်စု၊ ဟင်္သာတ-မြန်အောင်-ဆုံကုန်းကားလမ်းနှင့်(၄)မိုင်ခန့်တွင်တည်ရှိပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ် အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့ စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်မဆက် အားကောင်းမှုရှိပြီး၊ ထိုအထောက် အပံ့များသည် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အခြား အသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် လွန်စွာ အထောက်အပံ့ ကောင်းများ ဖြစ်စေပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြား လူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြု နိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်း အချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေး ပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများ အနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှု အတွက်လည်း အင်ပင်ဆေးရုံ၊ မြန်အောင်မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသ မှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သေးပေ။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာအနေအထားအရ၊ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့် အတား စိန်ခေါ်မှု အများအပြား မတွေ့ရှိရပေ။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး၊ အဖွဲ့များကြားတွင် အားပြိုင်မှု အချို့ရှိနေကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု ရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှု အနည်းငယ် အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူ သုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်၊ မြေရိုင်းများ ထပ်မံ မတိုးချဲ့နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန် ဆောင်ရွက်ကြသည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန ရှိပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင် အခြားဒေသသို့ (အင်ပင် တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ မြန်အောင်မြို့နယ် ဆေးရုံများသို့) သွားရောက် ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိပေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၂)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား(၁) **လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ**

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစု ပေါင်း	မသန်စွမ်းသူ အရေအတွက်	
					ကျား	မ
၁နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၂	၁	၃		
၁နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၄	၉	၂၃		
၅နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၉	၁၁၅	၁၂၄		
၁ဝနှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၅	၇	၁၂		
၁၅ နှစ်မှ ၆၄နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၆၀	၁၇၆	၃၃၆		
၆၅နှစ် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၄	၁၀	၂၄		
စုစုပေါင်း		၂၀၄	၃၁၈	၅၂၂		
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		၁၀၂				

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊(၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှုးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် နို့စို့အရွယ် ကျား(၂)မ(၁) ဦး၊ (၅) နှစ်အောက် ကလေးငယ် ကျား(၁၄)ဦး

၊မ(၉) ဦး၊ မူလတန်း ကျောင်းသားအရွယ် ကျား(၉) ဦး၊ မ(၁၁၅) ဦး၊ အလယ်တန်း ကျောင်းသားအရွယ် ကျား(၅) ဦး၊ မ(၇) ဦး၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ် ကျား(၁၆၀) ဦး၊မ(၁၇၆) ဦး၊ သက်ကြီးရွယ်အို ကျား(၁၄) ဦး၊ မ(၁၀) ဦး ရှိပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေအားလုံး၏ (၈၀%)ရှိပြီး အမျိုးသမီးများမှာ အမျိုးသားများထက် (၂၀%)ပိုများနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၂) **လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား**

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	အဓိကလုပ်ငန်း၏ရပ်တည်နိုင်မှု(မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်သား	အမျိုးအမီး ဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
စိုက်ပျိုးစီးပွားလုပ်ငန်းများ								
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၈၃	၉၅					မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန်စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	အဓိကလုပ်ငန်း၏ရပ်တည်နိုင်မှု(မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်သား	အမျိုးအမီး ဦးဆောင် သည့်အိမ် ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
၅	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ							
	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၇	လျှပ်စစ်၊ဓါတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၈	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံ လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	အဓိကလုပ်ငန်း၏ ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်သား	အမျိုးအမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး							
၉	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ စသည်)							
၁၀	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး							
၁၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း							
၁၂	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ပို့ဆောင်ရေး၊သိုလှောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေး							
၁၃	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	အဓိကလုပ်ငန်း၏ ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်သား	အမျိုးအမီး ဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
၁၄	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(ဘဏ်နှင့်ငွေချေးခြင်းအပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အသုံးသမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ် ၊စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အသုံးသမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၆	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ(အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အသုံးသမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၇	ပညာရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အသုံးသမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၈	ကျန်းမာရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အသုံးသမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	အဓိကလုပ်ငန်း၏ ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်သား	အမျိုးအမီး ဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
၁၉	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၂၀	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း							

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ အရေအတွက်တွင် 'မိသားစုဝင်ငွေလုပ်အား' ထပ်မံထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။' ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)'ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရရှိနိုင်မှု၊ဝင်ငွေစသည့် အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ဥပမာ– 'စိုက်ပျိုးရေး'ကဏ္ဍ၏ 'ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း'တွင် ရပ်တည်နိုင်မှု 'မြင့်'ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည် ဝင်ငွေကောင်း သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လယ်သမားကိုယ်ပိုင်(၅၆)ဦး၊ လယ်ယာ လုပ်ငန်းတွင် အလုပ်သမား အဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(၄၄)ဦး၊မိသားစုဝင်လုပ်အား(၁၂၄)ဦး တို့ရှိကြပြီး မိသားစု ရပ်တည်မှု အခြေအနေမှာ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၆၀၀၀	၆၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား				
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား				
၇	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား				
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊သင်တန်းပေးသူစသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား				

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊အမျိုးသမီး အုပ်စု၊လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ=(လစာ÷၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ=(တစ်နာရီဝင်ငွေ_၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် နေ့စားလုပ်အားခ အများ ဆုံး ကျား (၅၀၀၀)ကျပ်၊ အနည်းဆုံး(၄၀၀၀)ကျပ်၊ အများဆုံး မ (၅၀၀၀)ကျပ်၊ အနည်းဆုံး (၄၀၀၀)ကျပ် ရရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ**	**မြေဆီလွှာအရည်အသွေး**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၄၉၉	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
ယာမြေ/တောင်ယာမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
မြေလွတ်၊မြေလပ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၄၉၉	

ရင်းမြစ်... (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊(၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူ လုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး(သို့) မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လယ်မြေဧက(၄၉၉)ဧကနှင့်စားကျက်မြေမရှိပါမြေလွတ်၊ မြေလပ် ဧကမရှိပါ စုစုပေါင်းဧက(၄၉၉)ဧကရှိပါသည်။မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

(ဂ-၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၅) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်ကအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ(ဓါတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ကျောက်မျက်စသည်။)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ✔	လွယ် ☐ ခက် ✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
ကျောက်၊သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည့်များ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ✔	လွယ် ☐ ခက် ✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ ☐ သင့် ✔ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ✔ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ✔ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
ရေ-မြေအောက်ရေ (အင်း၊အိုင်၊ကန်၊မြစ်ချောင်း၊စိမ့်စမ်း)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ✔ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
ရေ-မြေအောက်ရေ (တွင်းတိမ်၊တွင်းနက်၊ လက်တူးတွင်း)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ✔ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
သစ်တော- အပူပိုင်းသစ်တော	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ✔ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
သစ်တော- ဒီရေတောများ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ✔ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ၊ ကျောက်၊ သဲ၊ကျောက်စရစ်စသည်တို့ထွက်ရှိမှုမရှိပါ။ နွားစာများအသင့်တင့်ရှိပြီး အလွယ်တကူရှာဖွေနိုင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ အနည်းငယ်မျှရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ် ရှိသော အိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေ လည်သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း(သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား(ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၄	၇၆	၂၂	

ရင်းမြစ်… (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၀၂)စုရှိ၍ ၎င်းတို့တွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု(၄)စုတို့သည် စိုက်ပျိုးဧက (၆ မှ ၈ ဧက) အတွင်းရှိပြီး၊ တိုက်ခံအိမ်ဖြင့် နေထိုင်ကြပြီး၊ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု(၇၆)စု စိုက်ပျိုးဧက(၃ မှ ၅) အထိ ရှိပြီး၊ သွပ်မိုးပျဉ်ထောင်အိမ်ဖြင့် နေထိုင်ပြီး မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု(၂၂) စု စိုက်ပျိုးဧက(၁ မှ ၂) ဧက အထိရှိ၍ သွပ်မိုးဝါး ထရံကာဖြင့် နေထိုင်ပြီး အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု (၀) စု ရှိပြီး အများစုမှာ ဝါးအိမ်များဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင် မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုနှင့်အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများစွာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား(၇) ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ (ဥစ္စာ ဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၀		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၃ လုပ်အားခကြိုယူ = ၇
၃လနှင့်၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၅		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ၅ ချေးယူ = ၅ လုပ်အားခကြိုယူ = ၅
၆လမှ၁၂လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၂၅		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ၂၅ ချေးယူ = လုပ်အားခကြိုယူ =

ရင်းမြစ်… ဥစ္စာဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်း (၃)လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု အိမ်ထောင်စု (၁၀)စု ရှိပြီး ချေးငွေနှင့် လုပ်အားခ ကြိုယူရကြောင်း၊ အိမ်ထောင်စု (၁၅)စုသည် ၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံ၍ချေးငွေယူရပြီး အိမ်ထောင်စု(၂၅)စုမှာ (၆)လမှ (၁၂)လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံ၍ အချို့မှာ ချေးငွေယူရပြီး အချို့မှာ ချေးငွေမယူရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အများစုသော အိမ်ထောင်စုသည် ချေးယူခြင်း၊လုပ်အားခကြိုယူခြင်းတို့ ရှိခြင်းကြောင့် အများစုမှာ စီးပွားရေး ကြပ်တည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်	၁၄	၁၀	၂၄
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော (၆၄)နှစ်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို (၆)ဦးရှိပါသည်။ အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသော ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု(၁၁)စုရှိပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	**ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား**	**ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			**စွမ်းဆောင်နိုင်မှုဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် အစီအမံများ**		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	မြစ်ရေကြီးမှု						
၂	ရေကြီးခြင်း		✔				
၃	မုန်တိုင်း		✔				
၄	ဆူနာမီ						
၅	တိုင်ဖွန်းမုန်တိုင်း						
၆	လေဆင်နှာမောင်း	✔					
၇	ငလျင်	✔					
၈	အပူလွန်ကဲခြင်း						
၉	စိုက်ပျိုးမြေများတွင်ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု						
၁၀	အအေးလွန်ကဲခြင်း						
၁၁	မိုးသီးမုန်တိုင်း						

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှုဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် အစီအမံများ		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁၂	မိုးခေါင်ခြင်း						
၁၃	တောမီးလောင်ခြင်း		၃၇ ✔				
၁၄	မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း						
၁၅	ကမ်းရိုးတန်းတိုက်စားမှု						
၁၆	မြေပြိုခြင်း						
	လူကြောင့်ဖြစ်တဲ့ဘေး အန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁၇	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု			✔			
၁၈	သဘာဝအရင်းအမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ ရေ)						
၁၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း						
၂၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း						
၂၁	ငှက်ဖျားရောဂါ		✔				
၂၂	တီဘီရောဂါ		✔				
၂၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ						
၂၄	ကူးစက်ရောဂါ						
၂၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ						
၂၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု		✔				
၂၇	လူကုန်ကူးခြင်း						
၂၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်း စသည်						

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေမှာ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု၊ သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အအေးလွန်ကဲခြင်း၊ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ မုန်တိုင်း၊ ဝေးလံခေါင်သီ၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးတွင် ခက်ခဲရေးစသည်တို့တွင် အလယ်အလတ် အနေအထားရှိပြီး ငလျှင်၊ မီးဘေး၊ ဌက်ဖျားရောဂါ၊ တီဘီရောဂါနှင့် တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှုတို့တွင် နိမ့်ပါးပါသည်။ ဆားငန်ရေဝင်ခြင်း၊ မြေပြိုခြင်း၊ ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ၊ ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခနှင့် လူကုန်ကူးခြင်း မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား(၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှုဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် အစီအမံများ		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	လူငယ်						
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု			✔			
၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူ			✔			
၄	အိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	✔					
၅	ပင်လယ်/မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ						
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများ သောနေရာ(Prone to accident)တွင် နေထိုင်သူများ						
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်း ခံရသူများ(IDP)						
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ						
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ						
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ကျပန်းများ			✔			

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှုဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီ ထွေဖြစ်အောင် အစီအမံများ		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ						
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ						
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ						
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ						
၁၅	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ						
၁၆	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ						
၁၇	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ						
၁၈	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ						

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်လွယ်မှု အန္တရာယ် နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့် သတ်မှတ်ရာတွင် ပထမဦးစွာ မိမိ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်ခံရနိုင်သည့်သူများ သတ်မှတ်ပါ၊ ထို့နောက် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များအလိုက် ထိခိုက်နိုင် သည့် အန္တရာယ်အမျိုးအစားဖော်ပြ၍ နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့် သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်သည်။

လေ့**လာတွေ့ရှိချက်။** ။ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးသဖြင့် ဆင်းရဲသား တောင်သူများနှင့်လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများအတွက် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်မားပါသည်။ လူငယ်များအတွက် အရက်သေစာသောက်စားမှုကြောင့် အလယ်အလတ်ထိခိုက်နိုင်ကာ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်သားများအတွက် အဆင်မပြေမှုနည်းပါးသဖြင့် ထိခိုက်လွယ်မှုနိမ့်ပါးပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့ အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာ) ရွေးရန်	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	လူငယ် အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ✔၃ ☐	၇	၃	၁၀	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ✔ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ✔
၂		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၃		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၄		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့ ၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ရပ်ရေးရွာရေးနှင့် လူမှုရေးများဆောင်ရွက်ရာတွင် အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့၍စည်းလုံးညီညွတ်စွာဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့အဖြစ်(၁၀)ဖြင့်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	**အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်အစီအစဉ်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	-	၁☐၂☐၃☐၄☐၅☐၆☐၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၂	-	၁☐၂☐ ၃☐၄☐၅☐၆☐၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၃	-	၁☐၂☐၃☐၄☐၅☐၆☐၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၄	-	၁☐၂☐ ၃☐၄☐၅☐၆☐၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ (၁) ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International,Save the Children,Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ (ဥပမာ–GIZ, UKAid,USAid,စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင်စသည်)တို့ကို ဤဇယားတွင် <u>ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။</u>

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြည်တွင်း/ ပြည်ပ မှ အဖွဲ့အစည်းများ မရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ–၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၃) **ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၉		မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ကေအောက်	၁၄		ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ကေမှ ၅ ကေ ကြား	၃၀		တောင်သူငယ်
၄	၅ ကေမှ ၁၂.၅ ကေ ကြား	၃၅		တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ကေ အထက်	၄		တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၁၀၂**		

ရင်းမြစ်...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စု (၁၉)စု၊ ၅ ကေမှ ၁၂.၅ ကေကြားအိမ်ထောင်စု(၃၅)စုနှင့် ၂.၅ကေမှ၅ကေကြား အိမ်ထောင်စု(၃၀)စု၊ ၂.၅ကေအောက်အိမ်ထောင်စု (၁၄)အိမ်ထောင်စုရှိပြီး မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုနှင့် ဆင်းရဲသား တောင်သူ အိမ်ထောင်စုဦးရေးသည်

ပိုမိုများပြား၍ တောင်သူငယ်၊ တောင်သူလတ်၊ တောင်သူကြီး အိမ်ထောင်စုဦးရေးသည် အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) **အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ**

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု		
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**
၁	ဆည်	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၂	ရေလွှဲဆည်	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၅	အဝီစိတွင်း	၄၅	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု		
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကို</u> <u>သာ</u>ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကို</u> <u>သာ</u>ရွေးရန်)	**လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**
၆	လက်ငင်ရေတွင်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၈	ချောင်းရေ	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐

ရင်းမြစ်...(၁)ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်းလယ်သမားအုပ်စု၊(၂)ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အဝီစီတွင်း အသုံးပြု၍ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေအရင်းအမြစ် လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	**စုစုပေါင်း စိုက်ဧက**	**တစ်ဧက အထွက်နှုန်း**				**သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ**		**သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်** (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကို</u> <u>သာ</u> ရွေးရန်)	**အမြတ် ရရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၁၈၀	တင်း	၄၀	၅၅	၄၇	နယုန်	ဝါခေါင်	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐
မတ်ပဲ	၁၂၀	တင်း	၅	၁၀	၇	တန်ဆောင်မုန်း	တန်ခူး	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

၃လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ဧက (၁၈၀) ဧကရှိပြီး အနည်းဆုံး(၁) ဧက အထွက်နှုန်း (၄၀) တင်း၊ အများဆုံး (၅၅) တင်းထွက်ရှိပြီး ပျမ်းမျှတစ်ဧက စပါးတင်း(၄၇) တင်းခန့် ထွက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သီးထပ်သီးနှံမတ်ပဲ စိုက်ဧက(၁၂၀) ဧက ရှိပြီး အနည်းဆုံး တစ်ဧက(၅) တင်း၊ အများဆုံး (၁၀) တင်းနှုန်းထွက်၍ ပျမ်းမျှ မတ်ပဲတစ်ဧက လျှင်(၇) တင်းနှုန်း ထွက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား(၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၃			၆၆
လက်တွန်းထွန်စက်				
အစေ့ချ ကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၃			၈၂
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်	၅			၅
ရေစုပ်စက်	၃၅			၁၃
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်	၁၀			၃၀

ရင်းမြစ်…(၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊(၂)ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်လယ်လုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စု(၈၂)စုရှိပါသည်။ လက်တွန်းထွန်းစက်မရှိသဖြင့် ကျန်(၄၁)ဦး မှငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ရပါသည်။ ခြွေလှေ့စက် မရှိ၍ (၇)ဦးမှာရိတ်သမ်းခြွေလှေ့စက်ကိုငှားရမ်းသုံးစွဲပါသည်။ရေစပ်စက်(၂၇)လုံးရှိပြီး ငှားရမ်းသုံးစွဲကြ ကြောင်းလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ✔ မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ☐

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။)
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါ်များ✔ အသင့်အတင့်ရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရသည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး/အောက်ဂဲနစ်မြေသြဇာ နှင့်အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ရာသီဥတုအခြေအနေ ပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊မိုးရွာသွန်းမှု)	ထိခိုက်သည် ☐ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု ၊(၂) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အစိုးရ ဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် သဘာဝရေမြေ ရာသီဥတု အနေအထားနှင့် လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု သင့်တင့်မျှတသည်။ စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်ပေါ်များ၍ ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ရနိုင်ပြီး သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူနိုင်သည်။ သဘာဝမြေဆွေး၊ အောက်ဂဲနစ် မြေသြဇာ၊ အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည်။ ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓါတ်မြေသြဇာ၊ အခြားဓာတုဗေဒများ ဝယ်ယူနိုင်သည်။ လုပ်သားရရှိနိုင်မှု၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ရနိုင်သည်။ သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှုမှာ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်ကြောင်း တွေ့ရ သည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီသြဇာမကောင်း ☐ ရာသီဥတုမမှန် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့် ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေ အသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာ နှင့်အခြားအောက်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေသြဇာ နှင့်အခြားဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ သီးနှံများကို ရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐ အသင့်အတင့်ကျ ☐ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရ ဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ များမှာ သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား၊ ရာသီဥတု မမှန်ပါ။ လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှုတွင် လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှု မရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်၊ ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု၊ သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာနှင့် အခြားအောက်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ၊ ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေသြဇာနှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများ၊ လုပ်သားရရှိနိုင်မှုနှင့် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု များမှာ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ။ သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှုမှာ သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့်

ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ။ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါရောက်မှုတွင် အသင့်အတင့် ကျရောက်ကြောင်းတို့ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား		
နို့စားနွား		
ကျွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်		
ကြက်	၁၀၂	၁၂၀၀
ဘဲ		
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မိသားစုတစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူကြပါသည်။စီးပွားဖြစ်မွေးမြူသူမရှိပါ။ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများ ပြားခဲ့သော်လည်း အစားဘိုးများဈေးကြီးမြင့်ခြင်း၊ဈေးကွက်နည်းပါးခြင်းကြောင့် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ နည်းပါးလာကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ စစ်ဆေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါ်များ ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ✔အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာ၊ ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမျှကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေအသင့်အတင့်၊ရေရရှိမှု အလုံအလောက် ရနိုင်ပြီး မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန် အသင့်အတင့် ဝယ်ယူရနိုင်ပြီး၊ ချေးငွေ မရနိုင်ပါ။

သွင်းအားစုဈေးကွက်မှာ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည့် ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုတွင် ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည်။ အိမ်ခြံဝန်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှုမှာ အသင့်အတင့် ရှိပြီး ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် မြေအနေအထား အသင့်အတင့်မျှတမှုရှိပြီး ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်း မီမှု အခွင့်အလမ်းအနေဖြင့် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ချေးငွေများ ချေးယူရရှိနိုင်ပါသည်။ သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှုတွင် သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ မှာဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ငါး/ပုဇွန် ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုတွင် ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချ နိုင်ပါသည်။ ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည် ☐ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ☐ ရေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ✔ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ☐ ချေးငွေလုံးဝမရပါ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ✔ သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ ✔ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ✔ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ✔ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုဇွန် သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ✔ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။)
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ✔ လုံးဝချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ✔ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ အကူအညီ နှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ ✔ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ✔ ထုတ်ကုန်များကို လုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူပါသည် ☐ မလွယ်ကူပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်...(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများမှာ စားကျက်မြေ ရှားပါး၍ ရေလုံလောက်စွာ ရနိုင်သည်။ မျိုးကောင်း တိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရနိုင်ခြင်း၊ နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရရှိ နိုင်ခြင်း၊ ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနည်း ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ခြင်းနှင့် အိမ်ခြံ ဝန်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု မရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ငါးလုပ်ငန်းတွင် ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်များ လိုသလောက် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူမရခြင်း၊ချေးငွေ လိုသလောက် လွယ်ကူစွာမရခြင်း၊ သွင်းအားစု များ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရခြင်း၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အလွယ်တကူ မရခြင်း၊ ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာ ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ မရောင်းချနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၂) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချ ရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိရသည် ☐ ဈေးကွက်အသင့်အတင့်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့် နားလည်သည်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိမှု အခြေအနေ	ပေါများ ☐ သင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှု အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။)
ချေးငွေ ရရှိမှု အခြေအနေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိမှု အခြေအနေ	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက် မှု အခြေအနေ	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	များ ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများမှာ လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု အသင့်အတင့်၊ လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက် အသင့်အတင့်နှင့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်များအား အသင့်အတင့် နားလည်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကုန်ကြမ်းရရှိမှု အခြေအနေမှာ အသင့်အတင့် အနေအထား ရှိသည်။ လျှပ်စစ်မီးနှင့် ချေးငွေ မရရှိပါ။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့် အသေးစား/ အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရနိုင်သည်။ အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို စာတတ်မြောက်မှု အခြေအနေနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ✔ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သောအခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်အခြေအနေ	ဈေးကွက်မကောင်း ✔ ဈေးကွက်မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည် ✔ လုံးဝ နားမလည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ✔ အလွန်ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေအနေ	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည် ✔ကုန်ကြမ်းမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်မှု အခြေအနေ	ပုံမှန်မရပါ ☐ လုံးဝမရပါ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်မှု အခြေအနေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရရှိပါ ☐ ချေးငွေမရပါ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု အခြေအနေ	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလုံးဝမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်မှု အခြေအနေ	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း မရှိ ✔ လုံးဝမတတ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်း ✔ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများမှာ လုပ်သားအင်အား ရရှိမှု ရှားပါး ပါသည်။ လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသ ထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်မကောင်းပါ။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ကို ကောင်းစွာသိမြင် နားလည်နိုင်မှု မရှိပါ။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းပါ။ ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းပါး၍ လျှပ်စစ်မီး နှင့် ချေးငွေလုံးဝ မရရှိ နိုင်ပါ။ နည်းပညာနှင့် အသေးစား၊ အလတ်စား စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု အလွယ် တကူမရခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ခြင်း မရှိခြင်းနှင့်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၈-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေ										
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လအထိ										
	၆ လအထိ										
	၁၂ လအထိ										
	၁၂ လအထက်										

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘော ဆန္ဒပါမှု မပါမှု စသည်ဖြစ်စေ မခွဲခြားဘဲ ၊ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေ ဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကျေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူတိုင်ကို ' ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ'ဟု သတ်မှတ်သည်။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်ခဲ့စေကာ မူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေနေထိုင်လျှက် ရှိသူများသည် ဤဇယား တွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများ သည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သည့် ဦးရေ တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာပြီး၊ ပြည်တွင်းရှိ အခြားနေရာများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သည့် ဦးရေမှာလည်း ပုံမှန်တိုးပွားလျှက်ရှိပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူခြင်းကြောင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်သည့် အခက်အခဲများ ရှောင်ရန်၊ ဆောင်ရန်များအား အသိပညာ ပေးသင့်ပါသည်။ အခြားနေရာများမှ ပြန်ရောက်နေထိုင်သော သူများ၏ အတွေ့အကြုံများ ကျွမ်းကျင်မှုများကို အခြေခံ၍ မိမိရပ်ရွာတွင် ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း များ ဖန်တီးစေရန် အခွင့်အလမ်းများ ထားရှိပေးသင့်ပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ	
		ကျား	မ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်		
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း		
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း		
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection,health)		
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ		

ရင်းမြစ်… အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်းမှာပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန် သွားလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသော လူဦးရေ(၁၈) ဦးရှိပြီးကျန်တစ်ဦးမှာ အခြားအကြောင်းကြောင့် သွားလာနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
၂	**ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ**				
	- က။ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)				
	- ခ။ဘဏ်				
	- ဂ။လူကြုံဖြင့် လွှဲပို့ခြင်း				

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများ ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် (၁၁) စု ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာ ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ရွာ)	အင်ပင်	မြန်အောင်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ✔ ၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ✔ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁၀၀ ☐ ၁၀၀မိုင်အထက် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင် ✔ စက်ဘီး ✔ ဆိုင်ကယ် ✔ ကား/ထော်လာဂျီ ✔ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင် ✔ စက်ဘီး ✔ ဆိုင်ကယ် ✔ ကား/ထော်လာဂျီ ✔ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ✔ လှေ ☐ စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု(အနည်းဆုံးတစ်ခု နှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ✔ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ✔ အဝတ်အထည် ✔ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ✔ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☐	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ✔ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ✔ အဝတ်အထည် ✔ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ✔ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ✔
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု ၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု အနေဖြင့် အနီးဆုံးမှာ (၆)မိုင်ခန့်အင်ပင်ဈေးရှိပြီး စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်နှင့် ထော်လာဂျီတို့ဖြင့် သွားလာနိုင်ပါသည်။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှုတွင် စားသောက်ကုန်၊ မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်း၊ အဝတ်အထည်နှင့် ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းနှင့် ပရိဘောဂ များ ရရှိနိုင်ပါသည်။ အကြီးဆုံး ဈေးကွက်မှာ ကျေးရွာနှင့် (၂၀) မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော မြန်အောင်မြို့ရှိ မြန်အောင်ဈေးရှိပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း(လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ✔ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ✔ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ၂% ✔ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ✔ မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ✔ နည်းသည် ☐ မရှိပါ ☐

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း(လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲ
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်အထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ၂% ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐ နည်းသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်အထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ၂% ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐ နည်းသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ✔ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်အထိ✔ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ၂% ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ✔	ရှိသည် ✔ နည်းသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်အထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ၂% ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐ နည်းသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်အထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ၂% ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ ၁၀ % ☐ ၁၀ %ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐ နည်းသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်အထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ၂% ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ ၁၀ % ☐ ၁၀ %ထက် ☐	လိုအပ်သည်✔ မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐ နည်းသည် ☐ မရှိပါ ☐

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း(လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲ
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်အထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ၂% ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐ နည်းသည် ☐ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ်...(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသော အဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှဦ အနည်းဆုံးတစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊ ကာလရှည် ချေးငွေဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာ ချေးပေးသော ချေးငွေများ ရှိခဲ့သော် ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှကာလတိုချေးငွေအဖြစ်၃-၆လတွင်း အတိုးနှုန်း ၁မှ၂%ပေးဆပ်ရပြီး ငွေချေးရာတွင် အပေါင်ပစ္စည်းအဖြစ် ပုံစံ(၇)ပေးရပါသည်။ ချေးငွေချေးရာတွင် အခက်အခဲရှိပသည်။သမဝါယမချေးငွေသည်လည်း ကာလတို ချေးငွေဖြစ်ပြီး ၁မှ၂%ပေးဆပ်ရပါသည်။ပုဂ္ဂလိက အသေးစားချေးငွေသည်လည်း ကာလတိုချေးငွေဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြားချေးငွေများနှင့် အပေါင်ဆိုင်များမှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ

အကြောင်းအရာ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ရှိ ☑ မရှိ ☐	မြင့် ☐လတ် ✔ နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ☐ မရှိ ☑	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ☐ မရှိ ☑	မြင့် ☐လတ် နိမ့် ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ☐ မရှိ ✔☐	မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
အကြောင်းအရာ	**အခက်အခဲ**	**အန္တရာယ်ရှိမှု**

ငါးမျိုးကွဲများ	၇ိ ☐ မရှိ ✔	မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိ ☑	မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ☐ မရှိ ☑	မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ ၊ လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မြေဆီသြဇာ၊ အပင်မျိုးစိတ်များ၊ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှုများအတွက် အန္တရာယ်ရှိမှု အခြေအနေမှာ အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိပြီး၊ ရေအရင်းအမြစ်များအတွက် အန္တရာယ်ကျရောက်မှု မရှိနိုင်ပါ။ ငါးမျိုးကွဲများ၊ အခြားတိရိစ္ဆာန် မျိုးကွဲများ၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အန္တရာယ်ကျရောက်မှုများမှာ မြင့်မားကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ–၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၁၂	၉	၂၁
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၈	၁၆	၂၄
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၄	၅	၉
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၆	၁၂	၁၈
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ	၃	၄	၇

ရင်းမြစ်… အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/ တက်ရောက်ဆဲသူများ ကိုသာ ဖြည့်သွင်း ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်း ခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု ဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေး အဆင့်/အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ – ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသူတစ်ယောက်သည် အဋ္ဌမတန်း (Grade–8)တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ဆိုသော် ထိုကျောင်းသူကို 'အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ' တွင် ထည့်သွင်းရပါမည်။ ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် တတိယတန်း (Grade–3) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ဆိုသော်၊ သို့မဟုတ် ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ– ဘုန်းကြီး

ကျောင်းထွက်)ရှိသည်ဆိုသော် အဆိုပါကျောင်းသား/အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ'တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ 'ဘုန်းကြီးကျောင်းသင် ပညာရေး (ဘက – ကျောင်း)' ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲသော် ကျောင်းသူ/သားများကို သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ ယခုစာရင်း ကောက်ယူချိန်တွင် အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံး သင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက 'စာမတတ်သူဦးရေ'တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုတွင်မူလတန်းတွင်ကျား(၈)ဦး၊ မ(၁၆)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၂၄) ဦး၊ အလယ်တန်း ပညာတွင် ကျား(၄) ဦး၊ မ(၅) ဦး၊ စုစုပေါင်း(၉) ဦးရှိသည်။ အထက်တန်း တွင်ကျား(၆)ဦး၊ မ(၁၂) ဦး၊စုစုပေါင်း (၁၈) ဦး၊ တက္ကသိုလ်အဆင့်ရှိသူကျား(၃)၊ မ(၄)ဦးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ–၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား(၃၁)**ကျောင်းတက်နှုန်း**

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၁၁	၂၈	၃၉
အလယ်တန်း	၈	၉	၁၇
အထက်တန်း	၃	၂	၅
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၅	၄	၉

ရင်းမြစ်…(၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များ တွင် ပညာတက် ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် ' ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာရေး' ကို သင်ယူ ဆည်းပူးသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျောင်းတက်နှုန်းမှ မူလတန်းတွင် ကျား(၁၁) ဦး၊ မ(၂၈) ဦး၊စုစုပေါင်း(၃၉) ဦး၊ အလယ်တန်းတွင် ကျား(၈) ဦး၊ မ (၉) ဦး၊ စုစုပေါင်း(၁၇) ဦးရှိ၍ အထက်တန်း တွင် ကျား(၃)ဦး၊ မ(၂) ဦး ၊စုစုပေါင်း(၅) ဦး တို့သည် ပညာဆက်လက်လေ့လာဆည်းပူးနေ သည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ဆ–၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	ကျောင်းအဆင့်
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ✔ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	ဝ မှ ၁ မိုင် ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐

	၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐		
အကြောင်းအရာ	**ကျောင်းအဆင့်**		
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ✔ စက်ဘီး ✔ ဆိုင်ကယ် ✔ ကား ☐		
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၆၀’ ၃၀’		
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐		
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ✔		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐		
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ✔		
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၁	၂	၃
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အု ပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက(က၊ခ၊ဂ)ကိုသာဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ= အလျား×အနံ) သည် စာသင်ကျောင်း တစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိပါက(က၊ခ၊ဂ)ကိုသာဖြေဆိုရပါမည်။စာသင်ကျောင်း ၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား×အနံ)သည် စာသင်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများမှာ မူလတန်းကျောင်းဖြစ်ပြီး ရွာမှ အကွာအဝေး (၀ မှ ၁ မိုင်) ရှိပြီး ခြေကျင်၊ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ် တို့ဖြင့် သွားလာနိုင်ပါသည်။ စာသင်ကျောင်း၏ ကြမ်းခင်းဧရိယာမှာ (၆၀’ ၃၀’)ရှိပါသည်။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်းအရည်အသွေးမှာ ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ကျောင်းအိမ်သာမှာ ကောင်းမွန်မှု ရှိပါ သည်။ ကျောင်းဆရာ/မဦးရေမှာ ကျား (၁) ဦး၊ မ (၂) ဦး၊ ပေါင်း(၃) ဦး ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား(၃၃) **ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ**

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☐ မလုံလောက် ✔

တပည့် – ဆရာ အချိုး	၄၀:၁ အောက် ☐ ၄၀:၁ အထက် ✔
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☐ လတ် ☐ များ ✔
အခက်အခဲ/ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ✔
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ သုံးစွဲနိုင်မှု	လုံလောက် ✔ မလုံလောက် ☐
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐ အသင့်အတင့် ✔
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☐ နည်း ✔
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများမှာ ကျောင်းဆရာ /မဦးရေ မလုံလောက်ပါ ဆရာ၊တပည့်အချိုး(၄၀:၁) အထက်တွင်ရှိ၍ မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက် နှုန်း မရှိပါ။ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူး အစီအစဉ် မရှိပါ။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာသုံးစွဲနိုင်မှု လုံလောက်ပါသည်။ ဆင်းရဲသော မိသားစုအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိ၍ ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု နည်းပါး၍ မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍသည်များစွာအကျိုးရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

(၉) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၉-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော ရောဂါများ**

	ရောဂါ	**ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု**
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
စဉ်	**ရောဂါ**	**ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု**
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ✔
၅	HIV,AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ✔
၆	တီဘီ	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့်☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးအရ အဖြစ်များသော ရောဂါများတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ငှက်ဖျား၊ တီဘီ၊ဆီးချို၊သွေးတိုးစသည်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါသည်။ အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ၊ HIV/AIDS ရောဂါများ၊ အသည်းရောဂါ(ဘီ၊စီ) ၊အာဟာရချို့တဲ့မှုနှင့် အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ–၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) **လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		✔
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ		✔
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		✔
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)		✔
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		✔
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	✔	
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ်အမြင့်၊အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)		✔
၈	အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ်		✔

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံရာတွင် မရှိကြောင်း တွေ့ရပြီး၊ ပိုလီယိုရောဂါ၊ မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း) နှင့် အခြားစုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု ရှိပါသည်။

(ဇ–၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ✔ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔

	၁၀ မိုင် အထက် ☐	
ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	**ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)**	**အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု**
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ✔ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ✔	ရှိ ✔ မရှိ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင်(သို့မဟုတ်)ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐ ရွာတွင်(သို့မဟုတ်)ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ ✔	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည် ☐ ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ် တကျ သိုလှောင်ခြင်းမရှိပါ ✔

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများမှာ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနရှိပြီး အခန်းကုတင် လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ကျေးရွာနှင့် (၇) မိုင်ကွာဝေးသော တိုက်နယ်ဆေးရုံတွင် အခန်းကုတင် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ မြို့နယ်ဆေးရုံဖြင့်(၂၀)မိုင်ကွာဝေးပြီးအခန်းကုတင် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ဆေးဆိုင်အနေအထားအရ ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ။ ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ။ကျန်းမာရေးအရ အခက် အခဲ ရှိပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား(၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု(စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုရှိပါက 'ရှိ'မရှိပါက 'မရှိ')	ရေအရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှုအခြေအနေ (ရာသီမရွေးရပါက နွေ၊မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီ သုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း		ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစီတွင်း/ စက်တပ်	၄၅	ရှိ ✔ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ✔ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
အဝီစီတွင်း/ တုံကင်	၅၇	ရှိ ✔ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ✔ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်း ရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှုတွင်ကိုယ်ပိုင်အဝီစီတွင်း/လက်နှိပ်တွင်းများတွင် ရေအသုံးပြုကြပြီးရာသီမရွေးအသုံးပြုနိုင်ကြပြီးရေအရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားခြင်းမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၁၀၂
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေအတွက် ရေလောင်း ယင်လုံ အိမ်သာများအား အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက် သည့် နည်းပညာဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

(ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

စဉ်	**ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ**	**ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင်တက်ရောက်သူများမှမှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးရန်**	
၁	ကျေးရွာ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ✔	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သော နှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ✔
စဉ်	**ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ**	**ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင်တက်ရောက်သူများမှမှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးရန်**	

၄	အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက်ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက်လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၅	အမျိုးသမီးများသတင်းအချက်နှင့်သင်တန်းများလက်လှမ်းမီမှု(ဥပမာ-စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်ခြင်းဝန်ဆောင်မှုများ၊ သက်မွေး သင်တန်းများ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု နှင့် အသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်းများ)	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၆	အမျိုးသမီးများ၏ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၇	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောကဏ္ဍများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် တူညီသော အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၈	အိမ်ထောင်စု(သို့)ကျေးရွာထက်ကျော်လွန်၍ အမျိုးသမီးများ၏ လှုပ်ရှားနိုင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ✔

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုး သမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွ စွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများနှင့် တန်းတူ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ရှိကြ ပါသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ၊ အမျိုးသမီးများ သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု(သို့မဟုတ်) တိုင်ကြားမှု မရှိပါ။ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများတွင် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါ သည်။

(ဍ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(ဍ-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	**အမျိုးအစား**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု**	**လမ်းအရှည်(မိုင်)**	**ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်**
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ✔ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ✔	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ်အထက် ✔	ပွင့်လင်းရာသီ ✔ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ✔ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔

လမ်းအမျိုးအစား	**အမျိုးအစား**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု**	**လမ်းအရှည်(မိုင်)**	**ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်**

						ပျက်စီးမှုရှိပါ ကဖော်ပြရန်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁✔၂☐ ၃ ☐ ၄ ☐၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ်အထက်✔	ပွင့်လင်းရာသီ ✔ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ✔ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း-၄၊ ကတ္တရာလမ်း – ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မိုးတွင်းအခါတွင် သွားလာရန်ခက်ခဲပါသည်။ တည်ဆောက်ခဲ့သော နှစ်မှာ လွန်ခဲ့သော (၅)နှစ်အထက်ရှိပြီး ပွင်းလင်း ရာသီတွင်သာ အသုံးပြုနိုင်ပြီး (၀-၁) မိုင် ရှိပါသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ မြေသားလမ်း အမျိုးအစားဖြစ်ပြီး (၁-၄)မိုင် ရှိ၍ ပွင့်လင်းရာသီတွင်သာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစား (အလျား ၊ အနံ၊အမြင့်)**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**	**ဘေးအန္တ ရာယ်များ ကြောင့် ပျက်စီးမှုရှိပါ ကဖော်ပြရန်**
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ် မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ကွန်ကရစ် တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ် မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
တံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစား (အလျား ၊ အနံ၊အမြင့်)**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**	**ဘေးအန္တ ရာယ်များ ကြောင့်**

					ပျက်စီးမှုရှိပါ ကဖော်ပြရန်
သစ်သား တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ် မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ် မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ် မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ရေပြွန်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ် မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ရေကျော်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ် မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် …ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် တံတားတည်ဆောက်ထားခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင် Â ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀မှ၁၀မိုင်☐၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၅၀မိုင်☐ ၅၀မိုင်အထက်☐ အသုံးမပြုပါ ✔	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀မှ၁၀မိုင်☐ ၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၅၀မိုင်☐၅၀မိုင်အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ✔	၁☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ " လှေ၊ သမ္ဗာန်၊ ၂ – စက်လှေ၊ ၃ – သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မြစ်ကြောင်းနှင့် ပင်လယ်ရေကြောင်းမှာ အသုံးမပြု ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်			၁	၁၀၉		၂၁			

ရင်းမြစ်… အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များမှာ စက်ဘီး (၄၂) စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၇၇) စီး၊ ကား(၁) စီးရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၁၀၂	ကောင်း☐ သင့် ☐ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်		ကောင်း☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ရှိ ✔ မရှိ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း☐ သင့် ☐ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်		ကောင်း☐ သင့် ☐ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း☐ သင့် ☐ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း☐ သင့် ☐ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အမျိုးအမည် ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပေးစနစ်		ကောင်း☐ သင့် ☐ညံ့ ✔	ရှိ ✔ မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲမှုမှာဆိုလာစနစ်မှ အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု (၅၄)စု အသုံးပြု၍ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်မှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင်သောဓါတ်အားပေးစနစ်တွင်အိမ်ထောင်စု (၆)စုအသုံးပြုပြီး ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းမှုမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အင်တာနက်လက်လှမ်းမီမှု
အရေအတွက်	၁၀၆	၃၄	၈၂	၈၂	၁၀၂

ရင်းမြစ်… အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာအခြေအနေမှာ ဖုန်း(၈၄) လုံး၊တီဗွီ (၃၅) လုံး၊ ဂြိုလ်တုစလောင်း(၉) လုံးနှင့် ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ✔ မဖြေဆိုပါ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း✔ သင့် ☐ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း☐သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း✔ သင့် ☐ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ✔ များ ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် တင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများနှင့် စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ မရှိပါ။ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်မှုများ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင် ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။ အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာများနည်းပါသည်။ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများ၊ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းများတွင် ပါဝင်မှု နည်းသည် ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား(၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား	မ
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း ၊အင်တာနက်လိုင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်းစသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာအထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဆိုင်ကလုန်း(သို့)အရေးပေါ်အခြေအနေ အကာအကွယ်များ နှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင် ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
မီးဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်-----ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှုတွင် တယ်လီဖုန်းလိုင်း ၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်း စသောဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများ၊အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ် မရှိပါ။မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေး အတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဏ) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ✔	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ✔	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ✔ မရှိ ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ✔

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှု၊ ခိုးမှု၊ အကြမ်းဖက်မှုစသည့် မှုခင်း ဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေများ မရှိကြောင်း နှင့်အရက်သေစာသောက်စားမှုများ အနည်းငယ် မျှရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ထောင်မှု အခြေပြုဇယား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	အဆောက်အဦ					
၁	❖ မိုးရာသီတွင်ရွာတွင်းလမ်းသွားလာရန်ခက်ခဲခြင်း	❖ မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း	❖ ချောင်းကျောက်များအလွယ်တကူဝယ်ယူနိုင်ခြင်းလုပ်သားအင်းအားနှင့်ငွေကြေးအသင့်အတင့်ထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း	❖ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်မည့်အဖွဲ့အစည်းများ မရှိခြင်း	❖ ကျေးရွာတွင်လမ်းကော်မတီဖွဲ့စည်း၍ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း	❖ ကျေးရွာတွင်းလမ်းချောင်းကျောက်ခင်းခြင်းလုပ်ငန်း
	အုပ်ချုပ်ရေး/စီမံ					
၂	❖ မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိခြင်း	❖ နွေရာသီရေရှားပါးခြင်း	❖ မြေနေရာရှိခြင်း ❖ သင့်တင့်သောငွေကြေးထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း	❖ ရန်ပုံငွေလုံလောက် စွာမရှိခြင်း ❖ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း	❖ ဌာနဆိုင်ရာများအလှူရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်မည်	❖ မီးသတ်ရေကန်တည်ဆောက်ခြင်း
၃	❖ မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိခြင်း	❖ နွေရာသီရေရှားပါးခြင်း	❖ မြေနေရာရှိခြင်း ❖ သင့်တင့်သောငွေကြေးထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း	❖ ရန်ပုံငွေလုံလောက် စွာမရှိခြင်း ❖ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း	❖ ဌာနဆိုင်ရာများအလှူရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်မည်	❖ မီးသတ်ရေကန်တည်ဆောက်ခြင်း

ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ထောင်မှု အခြေပြဇယား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	ပညာရေး					
၄	❖ KG ကျောင်းဆောင်မရှိခြင်း	❖ ကလေးငယ်များများပြားခြင်း	❖ မြေနေရာရှိခြင်း ❖ သင့်တင့်သောငွေကြေးထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း	❖ ရန်ပုံငွေလုံလောက်စွာမရှိခြင်း ❖ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း	❖ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များစနစ်တကျဖွဲ့စည်း၍ဌာနဆိုင်ရာများအလှူရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်မည်	❖ KG ကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ပေးရန်
	လူငယ်/အားကစား					
၅	❖ ကျေးရွာတွင်အသိပညာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း	❖ စာဖတ်သူများနည်းပါးခြင်း	❖ မြေနေရာလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်ခြင်း	❖ ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း	❖ ကျေးရွာသူ/သားများနှင့်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း	❖ ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊၂၀၂၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ။

၂။ ၂၀၂၂ခုနှစ် မတ်လက ဖက်ဝန်းကုန်းကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေ အနေကိုရွာသူ/ရွာသား များကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်လုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊